

L. XXXVI.

Štev. 3
1933

 SLOVENSKI
ČEBELAR
GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA
ZA SLOVENIJO

Vsebina:

Mednarodni čebelarški kongres v Parizu l. 1932	33	Opazovalne postaje	41
Iz čebelarške torbe	35	Prašiti, plemeniti, oplojevati	42
O razkuževanju v čebelarstvu	36	Društvene vesti	43
Kako v novem letu	37	Vabilo na VII. redni letni občni zbor	44
Čebelarška opravila v aprilu	38	Vesti iz podružnic	45
Nekaj čebelarških spominov	39	Drobiž	47

Domač slovenski zavarovalni zavod je

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

V zavarovanje sprejema:

1. Proti požaru:
 - a) raznovrstne izdelane stavbe, kakor tudi stavbe med časom gradbe;
 - b) vse premično blago, mobilije, zvonove in enako;
 - c) poljske pridelke, žito in krmo.
2. Zvonove proti razpoki in prelomu in steklo proti ubitju.
3. Sprejema v življenjskem oddelku zavarovanje na doživetje in smrt, otroške dote, dalje rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah.
4. Zavarovanje proti vlamu.
5. Posmrtninsko zavarovanje Karitas.
6. Vse vrste zavarovanj nezgod, jamstva in kaska.

Zastopniki v vseh mestih in farah.

BRIVSKI IN FRIZERSKI SALON

ZA GOSPODE IN DAME

PRVOVRSTNA POSTREŽBA

CENE ZMERNE

STANKO KELŠIN, Florjanska 6

Patentni

zložljivi

fotelji

posebno priporočljiv za
bolnike, kateri trpe na
astmi ali drugih bolečinah,
na pr. v nogah

Priporoča se
tudi za vsa v
tapetniško
stroko spada-
joča dela po
najnižjih
cenah.

I. KLOBČAVER

LJUBLJANA

Doljanska c. 17 - dvorišče

Pošljite nemudoma zaostalo in letošnjo članarino!

GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI

UREJUJE AVGUST BUKOVEC, LJUBLJANA, GRUBERJEVO NABREŽJE ŠTEV. 14

Sklep za uredništvo 20. dne vsakega meseca. Pisma in denar v društvenih zadevah je naslavljati na „Čebelarstvo za Slovenijo v Ljubljani“. Naslov za blagovne pošiljke (vosek), naročila na čebelarске potrebščine: Društvena Čebelarna v Ljubljani, Pražakova ulica 4.

V Ljubljani, dne 1. marca 1933. / Številka 3.

Letnik XXXVI.

Mednarodni čebelarski kongres v Parizu l. 1932.

(Poročilo jugoslov. delegata Svetozara Djordjevića v Beogradu.)

Mednarodni čebelarski kongres je bil pravzaprav nekak odsek velikega mednarodnega entomološkega kongresa, ker je čebelarstvo stvarno le panoga entomologije.

Toda le prva in zadnja seja sta bili skupni, sicer so zasedale posamezne sekcije, tudi čebelarska, posebej.

Čebelarski kongres ni bil obiskan kakor navadno, niti ni bilo zastopanih toliko držav kakor navadno. Mislim, da tega ni kriva le kriza, ampak ker so bile države prepozno obveščene in ni bilo zveze z večino evropskih čebelarskih organizacij, kaj šele izvenevropskih. To se je ugotovilo in je dobil odbor prihodnjega kongresa nalogo, da to napako popravi.

Kljub temu je bil kongres dober, posebno zaradi tega, ker so se ga udeležili odlični strokovnjaki. Udeležile so se ga države: Alžir, Amerika, Avstralija, Anglija, Španija, Francija, Švica, Belgija, Holandska, Italija in Jugoslavija. Češkoslovaško so zastopali delegati entomološkega kon-

gresa. Rumunija je dala natisniti knjigo o svojem čebelarstvu in jo razdelila med zborovalce, delegat je pa na potu zbolel. Nemčija, Avstrija in Madžarska so kongres pozdravile. Rusijo so zastopali Rusi begunci.

Med strokovnjaki je bil deležen največjega priznanja dr. Morgenthaller, najodličnejši evropski poznavalec čebelnih bolezni.

Predavanja na kongresu se dajo razdeliti v dve skupini: v znanstvena in praktična. Razumevanje so olajšale skioptične slike.

Znanstvena predavanja:

1. O nalezljivi driski (dr. Moreaux — Nancy). To predavanje je bilo posebno zanimivo za nas, ker je ta bolezen tudi pri nas znana.

2. O vzrokih nekaterih nalezljivih bolezni pri čebelah (dr. Mamelle, prof. Sorbone — Pariz).

3. O uporabi kloropikrina proti večši. (Jaubert, kemik — Pariz, generalni sekretar zveze.)

4. O škodljivosti raznih arzenovih preparatov za škropljenje sadnega drevja proti mrčesu. (Dr. Zappi — Italija).

Splošno je bilo ugotovljeno, da je to škropljenje za čebele pogubno, ker jih ar-

zen zastruplja. To je s poskusi dokazano. Belgijski delegat je navedel, da so v Belgiji začeli škropiti tudi sladkorno repo proti mešicam z raztopino sladkorja in arzena in da že delajo na tem, da ugotove, ali je množina sladkorja toliko, da vabi čebele. Oglasil se je tudi dr. Morgenthaler. Izjavil je, da so te spojine gotovo škodljive, le treba točno vedeti, kdaj in v kakšni množini. Švica strogo preiskuje stvar na panjih v krajih, kjer tako škrope. Rezultati še niso popolni, ker je treba vedeti, da je škodljivost tekočine odvisna od njene sestave in tudi od tega, kdaj se škropi, ali tedaj, ko je drevje že v obilnem cvetju in ga čebele zelo obletavajo, ali pa v začetnem, oziroma končnem stanju cvetja.

Razen tega je treba ugotoviti

a) ali se zastrupljajo čebele, ki nabirajo med,

b) ali odмира zalega in v katerem stanju razvoja,

c) ali na videz ni nikakih posledic, ker se zalega izleže, da pa čebele odmro 10 do 15 dni ali še pozneje, potem ko so se izglele in da na ta način panj izumre.

Drju. Morgenthalerju se zdi to vprašanje zelo važno, pa tudi komplicirano, ker zahteva daljše in vestno opazovanje. Zato misli, da treba o tem končno sklepati šele takrat, ko bodo oni rezultati opazovanja točni in jasni. Do takrat pa ni nobenega dvoma o tem, da krepkejša mešanica škoduje in da je treba škropiti tako, da cvetju koristi in da čebelam ne škoduje mnogo, in to je, preden se drevje razcvete, ko odcveta in ko se začne tvoriti plod.

V tem smislu je potem kongres sprejel resolucijo: Kmetijsko ministrstvo naj izda naredbe, da se drevje škropi trikrat, kakor pravkar omenjeno. Upajmo, da bo tudi naše ministrstvo izdalo tako naredbo.

5. Postopek zdravstvene policije za čebele v raznih državah (dr. Mamelie).

6. Čebelne bolezni (prof. dr. Morgenthaler — Bern, Švica — opazovalna postaja v Liebefeldu).

To predavanje so pričakovali vsi delegati z največjim zanimanjem. Udeležili so

se ga tudi drugi delegati raznih sekcij entomologije, ki jih je predavanje zanimalo, pred vsem, ker je bil predavatelj sam Morgenthaler.

Predavatelj je pobil mnogo dosedanjih nazirov in predsodkov. Z argumenti je dokazal, da so bile čebelne bolezni, odkar se človek bavi s čebelarstvom. Navajal je, da govorita o čebelnih boleznih že Aristotel in rimski pesnik Vergil. Če danes naštevajo več vrst bolezni, je vzrok, da je znanost napredovala in da so sredstva za preiskovanje vsak dan popolnejša. Pobija trditev, da se pojavi čebelna kuga, če zamre zalega, n. pr. zaradi mraza. Pač pa nudi taka zalega ugodno torišče za bacil kuge, če bi prišla z njim v dotiko. Istotako dokazuje, da tudi nozeme ne povzročajo različno prehranjevanje čebel ali ker so panji propadli zaradi gladu. Morajo priti kalčki bolezni, da se čebele z njimi okužijo. Njegovo mišljenje je, da se nozema pojavlja skupaj z nanovo odkrito boleznijo malfige. (čebelni organi*). Misli, da je zelo nevarna in da jo je treba skrbno pobijati.

Pobija trditev, da nozeme ni v toplih primorskih krajih in smatra to za nevarno zablodo, ker so jo našli celo v Alžiru. O tem se je sam osebno prepričal, a tam je solnca še preveč.

Pobija nadalje trditev, da povzročajo čebelne bolezni razni poskusi, ki se delajo z njimi, moderni panji, selekcija matic, hrana in dr., ker je znanstveno dokazano, da to ne povzroča bolezni, ampak da število bolezni raste zato, ker jih zasledujejo tudi v deželah, kjer jih do sedaj niso, ker je občevanje ne le med posameznimi deželami, ampak tudi med posameznimi čebelarji mnogo živahnejše, ker zaradi velikega zanimanja za čebelarjenje prihajajo čebele sedaj mnogo bolj v promet kot nekdaj. To seveda pospešuje širjenje kužnih bolezni iz ene dežele v drugo, posebno še, če pomislimo, da so redkokje zdravstveni policijski predpisi za zaščito čebele.

* Bržkone obolenje sečnic (Malpighijevih cevčk), ki so v zvezi s tankim črevesom? Op. ur.

Toda za najnevarnejšo bolezen smatra akar apis (Acar apis Woodi). Ta je tem nevarnejša, ker se lahko pojavi le v nekoliko primerih, t. j. da je zelo majhno število okuženih čebel in dalje časa, pa se bolezen mahoma izprevrže v pravo katastrofo. Seveda je tako varljivo stanje najnevarnejše za okuženje ostalih čebel v istem čebelnjaku in v okolici. Ta bolezen napada samo čebele, ki izletujejo. Mlade čebele in matice se ne okužijo, ker ne izletavajo, tudi med ni okužen.

Po vojni je bila ta bolezen znana le na nekem angleškem otoku v Kanalu La Manch-u, pa se je zelo razpasla. Predavatelj je pokazal karto, ki se na njej vidi, da se je razpasla že po vseh pokrajinah od Madrida do Moskve! Našo državo našteva med onimi, ki še niso okužene s to boleznijo, dočim je Avstrija že okužena. Poudarjal je, da je bolezen mogoče ne le zdraviti, ampak tudi popolnoma ozdraviti po Frouw-ovi metodi (angl. čebelar) in po metodi francoskega čebelarja in bakteriologa Nicoud-a, toda opozarja, da so za to potrebni zelo večji in skrajno vestni ljudje, sicer ni uspeha. Zato misli, da se okužene

in neokužene države poprimejo švicarskega načina pobijanja, t. j. da vsak okuženi panj takoj zvečer, čim so vse čebele doma, zapremo in uničimo, a lastniku naj se da odškodnina (v Švici jo daje odbor ali Zveza za pobijanje kuge).

Državam, ki jih ta najnevarnejša bolezen ni napadla, priporoča najstrožji kordon proti okuženim državam. V obmejnih krajih je najbolje odstraniti čebelnjake za nekoliko km od meje, da se vsako mešanje čebel iz sosesčine onemogoči. Naj se ne dovoli uvoz čebel iz katerekoli države. Uvede naj se posebna najstrožja zdravstvena kontrola nad čebelami v obmejnih krajih, pa tudi splošna za vso državo, ki naj še posebno kontrolira izvoz živih čebel in rojev, da se pred odpošiljativjo točno ugotovi zdravstveno stanje.

Ker je čebelarstvo v neposredni zvezi z oplojevanjem sadja in bilja, ter je pri tem naravnost najvažnejši činitelj, ker odpade 80% oplodnje na račun čebel, so v interesu kmetijstva nujno potrebni strogi ukrepi proti tej bolezni v vseh državah, ako hočemo doseči uspeh.

(Dalje.)

Iz čebelarске torbe.

Fr. Vadnal — Dobova.

rednik »Sl. Č.« je gotovo mnogokrat v zadregi, kaj naj priobči v listu, posebno, kadar odpovedo dopisovalci. Najmarljivejši dopisovalci so menda čebelarji začetniki, če sodim po sebi, ko smo vihteli pred dvajsetimi leti kopje za »Naš panj«. Vedno sem imel kaj poročati, tako, da se mi je nekdanji urednik Rojina polaskal, češ, da sem mu bil desna roka. Pravijo, da se pisatelji izpišejo ter končno ne vedo nič več kaj posebnega povedati; tako je menda tudi s čebelarji dopisovalci. — Čebelar začetnik skoro ustanovi čebelarско podružnico, nabira člane, vodi seje, se udeležuje razstav, a ko ga preobreme-

nijo razne gospodarske skrbi, nima naslednika. — Jaz sem se tekom 23 let povzpел največ do 36 čebelnih družin. Ko pa je pred nekaj leti odpovedala ajdova paša in sem čebele zazimil na kostanjevem medu, sem izgubil kar 16 družin. Od tedaj sem previden, ter ne zazimujem več na konstanjevem medu. Kostanj daje namreč obilico obnožnine, ki jo čebele zadelajo z nekoliko meda in pokrijejo druge celice. Zato je treba tako satje jeseni zamenjati z medenim ali pa spopolniti medeno zalogo s pitanjem.

Svoj čas sem imel v čebelnjaku prav različno orodje. Klešče, ki sem jih imel na izložbi v Ljubljani in je g. Bukovec menil, da so za prijemanje satov najboljši prsti, sem res zamenjal s prsti, pa se tudi

obnesejo. — Čebelarke kape ne potrebujem več, da še celo brez pokrivala delam, dasi se čebele posebno radi zakadijo v lase. Pri tem mi pomagajo ostanki, ki jih pri omikanju lanu zavržejo. Pri nas jim pravimo »kuki«. Sesvaljkani in zaneteni tlijo kuki enakomerno. Ko dogorevajo jim po potrebi privijem še nekoliko tega tliva. Na deželi si to tvarino vsak lahko nabavi zastonj. Dobro je tudi za paženje panjev. — Svoj čas smo si za otresanje čebel izmišljali različna prestrezala ter sem s sliko v »Sl. Č.« priporočal dvigljivo prestrezalo, kakor so n. pr. stojala za zemljevide ali za note. Sedaj imam enostavno z letvicami obito desko, ki jo naslonim na panj in na odprta vrata spodnjega panja.

Večina čebelarjev je mišljenja, da mora

staro satje odstraniti in navajajo seveda najrazličnejše vzroke. Jaz čebelarim sedaj že triindvajseto leto ter imam večino satja starega okrog dvajset let. Ima prednost, da se v točilu ne pokvari, čebele pa radi ozkih celic niso postale nič manjše, znamenje, da srajčice, ki jih pusti v celici zalega izgrizejo in celice osnažijo.* Končno naj omenim še, da preobilno trotjo zalego z ostro britvijo obglavim, da te nadloge ni preveč v panju. Obglavljenje trotje zalege me ne gane preveč, dasi se je svoj čas vodila o tem polemika in se je smatralo to delo za neestetično. Mnogokaj v življenju ni estetičnega, ker pa je praktično, je tudi dobro.

* V sili vrag muhe je, čebele pa zjedavajo prestaro satje in stavijo — novega. Op. ur.

O razkuževanju v čebelarstvu.

Dr. Leon Kocjan.

Poleg drugega znanja za uspešno čebelarjenje je potrebno, da pozna vsak čebelar tudi različna sredstva za zatiranje čebelnih bolezni, zlasti nalezljivih. Od čebelnih bolezni, ki se pojavljajo pri nas, je za čebelarja najusodnejša kuga čebelne zalege (ameriška gniloba). Provzročitelji te bolezni so majhne, zelo odporne glivice (z latinskim imenom bacillus larvae). Ta mala, prostemu očesu nevidna bitja, tvorijo, da ohranijo svoje preprosto življenje, nekak plod, ki ga imenujemo tros kuge čebelne zalege in ki se vselej ob ugodni priliki zopet preobrazi v bolezensko klico. Ako preiskujemo pod drobnogledom majhen drobec okužene zalege, vidimo pod tisočkratnim povečanjem milijone teh klic. Trosi, ki smo jih pri delu nevede raznašali, pa so po različnih mestih čebelnjaka in na različnem orodju ter so lahko mnogo let neprestana nevarnost za ponovno okuženje. Tako n. pr. se po več letih nenadoma pojavi kuga čebelne zalege, katere provzročitelji so baš odporni trosi te bolezni.

O postopku v posameznih primerih različnih nalezljivih čebelnih bolezni, o razkuževanju satovja, o medu, o uničenju zelo okuženih družin bomo razpravljali na drugem mestu. Potrebno pa je, da pozna vsak čebelar različna obrambna sredstva, da v ogroženih čebelnjakih ne hote bolezni ne prenaša in da se zaveda važnosti snažnega in previdnega postopanja pri svojem delu.

Znano je, da raztopljen salmijak (salmijakov cvet) ne odpravlja temeljito zgolj zadelavine po rokah, ampak jih tudi sicer temeljito čisti. V ta namen zadostuje 50 ccm salmijaka na $\frac{1}{4}$ litra tople vode, to je 5 navadnih žlic salmijakovega cveta na $\frac{1}{4}$ l, to je enako 10 čajnim žličkam, da dobimo približno isto razmerje.

Temeljito si očistimo roke trosov kuge čebelne zalege in drugih provzročiteljev bolezni s pranjem z milom in toplo vodo, nato pa še z lizolovo vodo ali s 5% karbolno vodo. Znano tekoče kemično razkuževalno sredstvo je lizol, ki ga rabimo kot 2% do 5% raztopino. Najenostavneje ga napravimo na ta način, da damo na liter vode 2—5 navadnih jedilnih žlic lizola, to je približno 2%—5% raztopine tega sredstva. Za razkuževanje pri boleznih, katerih provzročitelji so zelo odporni trosi, kot n. pr. pri ameriški kugi, rabimo najmočnejšo raztopino, najbolje 5% lizolno ali 5% karbolno vodo.

Različno čebelarsko orodje za delo v panju in zunaj njega, kateremu pa kuha v vreli vodi ne škoduje, razkužimo enostavno s kuhanjem v vreli 5% raztopini navadne sode, in sicer 10 minut. Zadostuje pa tudi 15 minut kuhanja v sami vreli vodi, če ne bi imeli sode doma. Na dva litra vode moramo torej vzeti 10 navadnih žlic sode, da dobimo dvolitrsko 5% raztopino sode.

Preden pričnemo z razkuževanjem lesenih predmetov, odnosno panjev, jih moramo naj-

prej očistil s kakim dletom ali z ostro ščetjo in lučom, odnosno vročo raztopino sode, da odstranimo vso nesnažo. Potem šele začnemo s pravi razkuževanjem s pomočjo velike vročine. V ta namen rabimo spajalno svetiljko, kakršno uporabljajo kleparji za spajanje. Odprtina svetiljke naj bo po možnosti spredaj podolgasto ploščata, da je plamen, ki sika iz nje, obsežen in da lahko obžigamo večjo ploščo hkrati.*

Koš iz slame, odnosno kranjiče izvrstno razkužimo z zmesjo živega apna, sode in vode. S tem razkužilom namažemo z leseno žlico ali s kakim dletom ves notranji koš, pa tudi zunanji spodnji del in podstavek, zlasti pa žrelo. Čez 24 ur operemo koše z vodo in jih posušimo. Zmes napravimo tako, da damo na 3 kg živega apna 2 litra mrzle vode, nato pa še 5 kg sode in $\frac{1}{2}$ litra vroče vode. Vse to dobro zmešajmo in čez pol ure že lahko začnemo z delom.

Razen omenjenih tekočih kemičnih in fizikalnih razkuževalnih sredstev uporabljamo lahko v čebelarstvu tudi plinska razkužila. Znano dobro tako sredstvo je formalin, kate-

* Rešetke pa ne smemo razkuževati z obžiganjem, ker bi se pločevina topila, marveč jo kuhamo z lesenim okvirom vred v vreli vodi, ki smo ji dodali sode, kakor je zgoraj navedeno.

rega uporabljajo za razkuževanje zaprtih prostorov. Za razkuževanje s plinskimi sredstvi uporabljajo posebne aparate-desinfektorje. Za razkuževanje panjev s plinom brez desinfektorja izdeluje tvrdka Bayer I. G. F., Leverkusen, prašek, ki diši nekoliko po formalinu. Ako vlijemo nanj nekoliko tople vode, se razvijata formaldehid in vodena para. Formalin uniči po 5- do 7 urnem delovanju vse kali, trose in tudi molje ter odstrani ves neprijetni duh. Ta razkuževalni prašek, imenovan »Autan«, dobimo v izvornih zavojčkih za 2, 5, 10, 20, 40, 60, 80 m³ prostora, kolikoršnega pač želimo razkužiti. N. pr. prostor, ki je 4 in pol metra dolg in 4 m širok ter 3-20 m visok, ima 57-60 m³ prostornine. V tem primeru naročimo Autana za 60 m³. Ko smo prostor hermetično zaprli, vsujemo prašek v kako posodo in vlijemo nanj nekoliko tople vode. Formaldehid se potem začne sam od sebe razvijati. Da odstranimo duh po formalinu po končanem razkuževanju, katero naj traja 5 do 7 ur, je priložen zavojčkom od 20 m³ naprej razvijalč amonijaka, ki po enournem delovanju vsrka vase vse formalin. Prostor je po zračenju takoj zopet poraben.

Formalin posebno dobro zaleže, ako postavimo v primeren prostor večje število odprtih okuženih panjev, ki jih vse hkrati lahko razkužimo.

Kako v novem letu?

Ludvik Puš — Ljubljana.

Svet je v strahu in skrbi prestopil prag novega leta. Ali bo bolje ali bo še huje in slabše? Ko so si novo leto voščili čebelarji, so pristavljati, naj bi bilo vsaj to leto medeno, saj sta že dve bili usodni za čebelarstvo.

Torej medeno leto! Bog daj! Toda že sedaj se čebelarški svet boji: če bo medu dosti, bo zastoj. Sedaj so se komaj nekoliko popravile cene, ko ga skoraj nikjer več ni bilo dobiti. Če pa nastopi dobra letina, ne bo čebelar res skoro ničesar dobil za svoj pridelek. Saj vemo, kako je pri nas v navadi. Komaj mu je med pritekel iz točila ali morda celo iz preše, že leti z njim k prvi branjevki in prekupčevalcu, da dobi nekaj grošev. Stiska za denar je velika! Kdo bi nazadnje mogel zameriti revnemu čebelarju, če tako ravna!

In vendar zopet ne bo prav. Zato ne, ker bodo takšne kupčije hitro potisnile že itak nizke cene še nižje. Danes je cena medu znatno padla pod ceno sladkorja. Sladkorni proizvajalci so organizirani v kartelu in cene sami predpisujejo. Čebelarji se pa seveda ne

moremo tako tesno organizirati. Vendar pa tudi ni treba, da smo kot ovce: mekečemo v stiski, ki nas tare zavoljo slabih letin in zaradi nizkih cen čeb. pridelkov, s tem je pa tudi domala vse opravljeno. Da bi pa vsi, ki se jim zdi ta reč važna in vredna brige — in to smo gotovo vsi —, pričeli resno razmišljati, kako bi se dalo od pomoči, tedaj se pa čebelarska modrost neha. Posebno tedaj, če je treba trenutno za izboljšanje razmer nekoliko žrtvovati. Bo že, kakor bo! »Saj ne morem ne jaz, ne ti ničesar predruščiti,« in je opravljeno.

Lansko leto so se zopet hudo množile pritožbe o nepravilni porazdelitvi čebel po pašiščih, zlasti ob ajdovi paši. Koliko je bilo preprirov, jeze, sovraštva! Celo o zelo neljubih posledicah prevažanja smo slišali. Domačin, ki je morda utrpel res znatno izgubo in škodo, posebno lani, ko je bila ajda za nič, je pustil stvar v nemar, čim so tuje čebele odpeljali. »Saj se ne da ničesar storiti...« In tako dalje.

Imamo svojo strokovno organizacijo — Čebelarstvo društvo. Zaradi borih 3 kg medu na leto imamo pa $\frac{1}{5}$ slovenskih čebelarjev, ki nočejo biti v društvu, ali pa zaradi izgovora, češ, saj z društvom vse skupaj nič ni. Tega pa ne premislijo, da so ravno s a m i tudi krivi, da društvo ne more doseči tega, kar bi lahko, če bi ne bilo toliko čebelarjev, ki ob strani stojijo. Le preudarite vsi, kaj vse bi mi lahko storili za čebelarstvo v Sloveniji, če bi namesto 2000 članov štelo naše društvo 10.000 članov! Ali ne bi potem mi narekovali cen medu in vosku, ali ne bi takšna armada mogla doseči, da bi se prav uredile razmere glede pasišč in vse druge pereče zadeve, ali ne bi potem resno mogli začeti razpravljati o zadruzi? Če bi vsi vi, ka tale članek čitate, pridobili vsak vsaj enega novega člana, čeravno prvič vi daste za njegovo članarino tiste 3 kg medu — povrnjeno vam bo z obilnimi obrestmi. Kajti na ta način bi kmalu uničili vse one čebelarje, ki ne bi bili člani — drugega itak ne zaslužijo — potem smo pa na konju! Če seveda vemo, kaj je društvena disciplina. In če bi vedeli tudi, kaj potem od organizacije lahko zahtevamo!

Pa pogledjmo nekoliko po naših vrstah! Ali se članstvo resno in vztrajno briga za delo in njegovo smer v podružniških odborih, zlasti pa v glavnem odboru društva? Takole bom precej točno zadel, če ugotovim: podružnice

izvolijo delegate za vrhovni društveni parlament — občni zbor. Ali menite, da imamo deseti del podružnic, ki bi dale za to važno poslanstvo svojemu delegatu točna navodila? Članstvo je premalo samozavestno. Tista slovenska napaka, da na vse plati radi hrbte krivimo, zraven pa na vse pretege zabavljamo, se drži tudi čebelarjev. Zabavljamo čez ukrepe podružniškega odbora, kritiziramo vodstvo osrednjega društva, ko pa pride trenutek, ko bi svoje zahteve lahko uveljavili, takrat je pa slovenski čebelar lepo tiho in izvoli zopet stari odbor, za delegata pa največkrat tistega, ki rad gre. Če pa ta delegat na glavnem občnem zboru zastopa namesto podružniških korigistov svoje ali pa če sploh kaj zastopa, to je za našega čebelarja precej vseeno.

Ali je to v redu? Jaz mislim, da je tukajle naš društveni organizem bolan. Ni dovolj, da si odštel 4 kovače in prejemaš društveno glasilo, potem pa mirno čakaš, kako in kdaj se bo kaj zonegavilo. Ne veš pa, da je tvoja beseda, če je upravičena in tehtna ter izgovorjena na pravem mestu, ravno tako vpoštevanja vredna kakor beseda društvenega predsednika.

Pri sebi in svoji okolici bo treba začeti s temeljito preosnovo: vestno in vztrajno zasledujmo zadeve, ki nas čebelarje tišče, ki tišče posebno tebe in tvojega soseda, potem pa usta odprimo, kadar bo čas.

Čebelarstva opravila v aprilu.

Ako je vreme ugodno in zaloga živeža v panjih zadostna, je sedaj v panjih mnogo življenja in naglega napredka. Čebele živahno izletavajo na pašo in se vračajo site ter težko otovorjene z obnožino. Zalega se množi od dne do dne, lončki v satju se že polnijo z novim medom. Sredi meseca panji že podsedajo ter prisedajo.

Aprila meseca imajo čebele dobro bero zlati na ivi in raznih poznih vrbah, na javoru, borovnici in češnji, pa tudi po mnogih spomladanskih cveticah. Treba je le milega vremena, pa lepo napredujejo same od sebe, še bolj pa, če jih čebelar od časa do časa nekoliko podpre z razredčenim ajdovcem.

Sedaj je čas, da temeljito pregledamo panje, o katerih domnevamo, da niso v redu, bodisi da so slabotni, bodisi da jim primanjkuje hrane. Letos lahko pričakujemo, da čebele konec aprila še ne bodo godne za rojenje, oziroma za prestavljanje. Skoraj vsi smo lani zazimili slabe družine z večinoma bolj starimi čebelami, ki do aprila že pomrjejo, pomladka pa do takrat ne bo toliko, kolikor si želimo. Morala bi biti zelo dobra pomlad, da bi bili panji prve dni maja meseca godni za prestavljanje.

Najprej pregledjmo vse slabiče, da ugotovimo vzrok slaboti. Ako najdemo zalego v redu in dovolj živeža, pa je kljub temu družina slaba,

lahko križ čez njo naredimo. Ne bo si opomogla več, pa če ji še tako strežemo. Zato je najbolje, da jo združimo s kakim sosednjim močnejšim panjem, matico pa stremo. Nezmišlno je združevati slabiča s slabičem, ker s tem ne dosežemo ničesar. Zelo oslabele, osirotele panje kar kasirajmo. Ne kaže jim dodajati rezervnih družinic, ker bi jim to preklicano malo zaleglo. Ako je pa osiroteli panj še dovolj živalen, mu dodajmo rezervno družinico ali pa dva sata zalege iz kakega posebno močnega panja. V enem satu mora biti zalega že pokrita, v enem pa poleg nepokrite zalege tudi jajčeca, da si panj iz njih izpodredi novo matico. Zalego bomo dodajali le, če ugotovimo osirotelost šele v drugi polovici meseca.

Panje, ki nimajo dovolj živeža, moramo brez odlašanja podpreti z medom ali pa s sladkorjem. Družine ne smejo biti niti en dan brez hrane, da ne prenehajo z zaleganjem. To bi se pozneje zelo maščevalo. Skrbimo vestno, da ne zastane razvoj iz kakršnegakoli vzroka, ker se bliža izdatnejša paša, in če panji do takrat niso zanjo pripravljeni, smo lahko ob pomladanski pridelek, oziroma ob junijski.

Močnih panjev, ki živahno napredujejo, ni treba razkopavati, ker nam že njih nagli razvoj dovolj zgovorno kaže, da so v redu. Le od časa do časa se prepričajmo, ali imajo na stranskih satih še dovolj živeža, sicer jih pa puščajmo pri miru.

Proti koncu meseca so nekatere družine že takorekoč na višku razvoja. Tem nič ne škoduje, ako jim nekoliko »puščamo« prevročo kri. Vzemimo jim kak sat pokrite zalege s čebelami vred in dajmo ga kakemu panju, ki sicer napreduje dobro, pa ni še na višku. S tem ga bomo zelo poživili in podprli ter bo potem nagleje napredoval. Pazimo pa, da s satom vred ne prenesemo tudi matice. To delo moramo opraviti, kadar panji živahno izletavajo in so stare čebele na paši.

Kadar v naravi ni dovolj paše, storimo prav, ako pomagamo dobrim družinam do na-

glejšega razvoja s pogostim pokladanjem medu. Pokladati moramo redno vsak večer ali pa vsaj vsak drugi vsem družinam po $\frac{1}{4}$ l močno razredčenega medu (1 kg na 1 l vode.). To pa smemo storiti le pri tistih panjih, ki imajo še razmeroma zadosti medu in dovolj živali in ne prej kakor v zadnji tretjini meseca. To pikanje se včasih prav dobro obnese, posebno ako nas narava nekoliko podpira. Vselej pa ne bomo dosegli zaželenega uspeha, zlasti ne pri lačnih in slabotnih družinah. Te porabijo ves med za obstanek, ne pa da bi zalego množile.

V aprilu moramo paziti posebno na črve v panjih in na rezervno satje. Skrbeti moramo, da je dno panja vedno čisto, kajti v voščenem drobirju je mnogo zalege črvičkov voščene večje. Postrgati ga moramo iz panjev in ga sežgati ali pa ga vrzimo v vodo, da črvi poginejo. Satje v shrambi večkrat preglejmo, če ga že niso črvi napadli! Dobro je, ako ga v začetku aprila zažveplamo. Na košček debelejšje žice pritrdimo žveplen trak in ga vtaknemo v pločevinasto posodico tako, da žica sloni na robovih. Trak zažgemo, posodo postavimo kje v vrhnjem delu omare in vrata skrbno zapremo. Prihodnji dan omaro dobro prezračimo.

Proti koncu meseca odpremo močnejšim panjem medišča in jim nastavimo prazne sate, da jih čebele zasedejo in očistijo. To smemo napraviti le pri močnih panjih in če ni prehladno. Okenca v mediščih morajo biti skrbno zapazena.

Tudi v aprilu so najmočnejši činitelji dobrega razvoja čebel toplota, mir in zadostna hrana, slab činitelj pa preradoveden ali pa preskop čebelar.

Ali so panji za roje že pripravljeni, satniki že zažičeni? Kako je z napajališčem? Ali je v zavetni legi in vedno preskrbljeno z vodo. Preglejmo še enkrat vse orodje, da bo vse v redu, kadar ga bomo rabili! Nikar ne odlajajmo, ker je skrajni čas!

Nekaj čebelarških spominov.

Fr. Rojina — Zgornja Šiška.

(Dalje.)

Najboljši čebelarji postanejo navadno oni, ki imajo pobudo za čebelarstvo in jim je vcepljena ljubezen do čebel že v zgodnji mladosti. Kdor postane čebelar zgolj in samo zavoljo dobička, ki ga prinaša čebelarstvo, v mojih očeh ni še pravi čebelar. Le onemu, kdor ima veliko ljubezen do čebelic, teh tako čudovito ustvarjenih živalic, in ima zmisel za njih čudovito, nedoumno delo in življenje, pritiče

po pravici lepo ime čebelar. Le on ima pravi užitek in veselje od čebelarjenja, le njemu »narede« čebele, da se ne more ločiti od njih nikdar in nikoli več, razen če ga v to ne prisilijo izredne razmere. Bil sem že pri nekaterem starem čebelarju ob njegovi smrtni uri, a vsakemu je bilo slovo od ljubih mu čebelic najtežje. Rôpov oče iz Stražišča pri Kranju, prava gorenjska čebelarska korenina,

v čigar družbi sem preživel na klopi pred njegovim ali svojim uljnjakom toliko prijetnih in nad vse zabavnih ur, je, preden je nagnil glavo in umrl, izgovoril še besede: „Skrbite za mojo »žvav«! Mislil je na svoje čebele, saj razen teh in enega »cajzelca« sploh ni imel druge živali. Nešteto sem pa poznal tudi čebelarjev, ki so po nekaterih slabih letinah opustili čebelarjenje, češ, muha ne da kruha. Pri teh je bilo slovo od čebel brez srčnih bolečin. —

Ko sem bil pripisarl do tu, sem začel premišljevali, od kdaj naj pravzaprav začnem pisati svoje čebelarske spomine. Pa kako sem premišljeval in cincal! Praviijo, da pade kokoš, preden znese jajce, sedemkrat ali celo devetkrat v omedlevico. Jaz sicer nisem omedleval, ali zelo težko se mi je bilo odločiti, naj li pričnem od tedaj, ko sem imel že svoje prve čebele, ali naj posežem kar celih šestdeset let nazaj, ko sem se jel zanimati zanje in, ves zaverovan vanje, posedal pred sosedovim uljnjakom. Odločil sem se za poslednje, čeprav sem si v svesti, da ni prav nič važno, kako postane čebelar posameznik, ali marsikomu bom vzbudil s tem prijetne spomine, kako, kje in kdaj že je vzljubil čebele sam, kako je pričel čebelariti in kako je polagoma napredoval.

Pri Martinčku v Zgornji Šiški, kjer so bili moj oče doma, so bili čebelarji že od nekdaj. Ker pa stoji hišica med odcepom Večne poti od sedanje Vodnikove ceste — Vodnikova rojstna hiša ji je prva sosed — in zavoljo prometa in tesnega prostora ni bilo kam postaviti uljnjaka, so imeli svoje čebele v Kosezah. Moj oče so si, ko so bili odslužili Radeckega, postavili svoj domek tja pod hrib, kjer pa tudi niso mogli imeti čebel doma, ker so bile sosedove preblizu. Dasi so jim bile zelo pri srcu, so jih morali kakor neradi vendar opustiti, zakaj kot »cimperman«* so odhajali zjutraj z doma in se vračali od dela šele zvečer, pa niso mogli čebelariti tako, kakor bi bili radi, zlasti še, ker niso imeli čebel pri rokah.

Naš sosed Jozelj je čebelaril s kakimi dvajsetštirimi plemenjaki, kranjiči seveda. Prezimljali jih je vedno v dveh polnih spodnjih vrstah. Narojili so se mu navadno še za štiri vrste, kakršno je bilo pač leto. Ob dobri rojevini so mu napolnili uljnjak tudi do zadnjega kotička. Ker je bil Jozelj mizar, si je izdeloval panje sam, stare pa je predelaval na isto dolžino in višino, široke je puščal za velike roje ali če sta se mu usdla kdaj dva skupaj. Nikoli

* Zato mi pravi gosp. urednik »Cimpermanov Francelj«, v resnici sem pa po očetu Tonetov Francé. — Op. pis.

nisem nikjer več naletel na tako izdelane kranjiče, dasi sem obiskal marsikateri uljnjak. Na vseh podnicah panjev in na njih vrhéh je imel pri zadnji končnici zažlebane po dobre tri prste široke počezne letvice, da se deske niso mogle bušiti ne gori ne doli in so se končnice odpirale lahko in gladko brez razburjanja čebel. In, gospod urednik, da bi videli njegove stare sprednje končnice, čelnice, posebno tisto imenitno izrezljano in slikano Jezusovo rojstvo, ki je bil sam toliko ponosen nanjo! Ko so pripeljavali čebelarji iz vseh krajev v Ljubljano k Hudoverniku čebele v trganje, ni zamudil prilike, da bi si ne bil nabral nekaterih najlepših. Nove končnice mu je slikal neki Razpotnik, delovodja opekarne v Kosezah, sicer še dosti čedno, a povečjem same živali in z zelo kričečimi barvami. Meni pa je bila kot otroku prav ta menežarija najbolj všeč in se ji nisem mogel izlepa načuditi. Še zdaj po tolikih letih imam živo pred očmi strašanskega leva, zagrizenega v neko rogato žival, in opico, kako kaže na strani gobčka jezik. Tistemu panju smo rekli »merkuca«.

Jozelj je bil izmed najboljših čebelarjev starega kova, kar sem jih imel priliko kdaj osebno poznati in z njimi občevati. Da je vedel več kot povprečen čebelar, tega se je tudi zavedal. Ko so ga ob nedeljah in praznikih obiskovali čebelarji in posedali pri njegovem uljnjaku, je imel glavno besedo vedno on. Le kadar se je ustavil tam Peter Pavlin, gredoč na obisk k svojemu čebelarskemu prijatelju in slikarju končnic Gašperju Bizjanu v Podutik, tedaj je tudi on ponižno in pohlevno poslušal modrega proroka in oznanjevalca nove čebelarske dobe.

Čebele je imel rajni Jozelj neizrečeno rad. Kadar so imele dobro bérnjo, ga ni obdržala pri skobeljniku nobena sila. Vedno in vedno je uhajal k uljnjaku. To pa njegovi »boljši polovici«* nikakor ni bilo po volji. Nekoč sta namreč ona in naša mama, vsaka na svoji strani žive meje, obirali natiški stročji fižol in obenem, i kajpak, tudi svoja možička, jaz pa sem tiho ždel ob naši drvarnici in gledal, kako letajo moji črnčki, sivčki, pasovčki in kakor smo otroci že imenovali razne vrste čmrljev, in med tem nehote slišal njun pogovor. Pa pravi sosed: »Veš, Tona, pri nas bi se lahko prav dobro komandirali, ko bi ne imeli čebel, tako pa naš dedec, ne da bi delal, vedno zija vanje in stoji pri njih kakor kakšen tatrman.« Bil sem takrat še preotročji, da bi bil to pojml, posebno ker še nikoli prej nisem slišal čudne besede tatrman. In kako

* Ta izraz za ženo si je mogel izmisliti le kak velik ženski priliznež. — Op. pis.

temeljito in popolno mi je nekoliko pozneje moja dobra mamica raztolmačila to skrivnostno besedo! Dejala je: »Tatrman si ti, Jurček prismojeni! Polne roke imam dela, da ne vem, kam bi se obrnila, pa se mi prideš sem pred nože nastavljat. Le kar k Jozeljnu se spravi, saj si tako več tam kot doma!« Pa sem šel tja in vprašal Jozeljna, če sva res tatrmana? Ko sem mu bil kolikor močogoče natančno izdal

tisti prejšnji pogovor obeh mam med fiziološkimi prekljami in mu povedal, da so naša mama tudi meni rekli tako, je dejal dobričina smeje: »No, zdaj smo pa v Šiški trije tatrmani, midva in tisti na dvorišču Gallétove graščine, ki iz njega vedno teče voda.« Zdaj sem pa takoj vedel, kaj je tatrman. Je pač razloček med pedagogi!

(Pride še!)

Opazovalne postaje.

Julij Mayer — Dob pri Domžalah.

Glavno mesečno poročilo.

Mesec januar je bil našim čebelicam še dokaj naklonjen. Prvi in zadnji dan sta bila skoro povsod zelo lepa, solnčna in brez vetra. Čebele so imele priliko, da so po dolgih meglenih dnevih zopet izletele. Posebno živahno so se trebile zadnjega januarja, ko je preko naših poljan zavel južni dih. Dasi smo pokladali z ogljenim prahom mešan sladkor, ni trebež kazal nobenih posebnih znakov. Marsikdo

je bil naravnost v skrbeh, kako mu bodo čebele prezimile na takem sladkorju. Vsa poročila pa dosedaj govore, da zelo lepo prezimujejo in so povsod zdrave. Prav nikjer ni bilo opaziti niti znakov motenj niti znakov bolezni. Tudi mrtvic je letos razmeroma malo.

Ko v višjih in bolj odprtih legah čebele še trdno »spe«, so se panji v zavetnejših solnčnih krajih že prebudili k prvemu pomladne-

Mesečni pregled za januar 1933.

Kraj	Višina nad morjem	Panj je teže										Toplina zraka			Dni je bilo					
		pridobil v			izgubil v			v mese-cu čistih dkg		največ pridobil	naj-višja	naj-nižja	sred-nja me-sečna	izletnih	deževnih	snežnih	oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrovnih
		1.	2.	3.	1.	2.	3.													
		mesečni tretjini dkg						pri-dobil	po-rabil	dkg										
Blejska Dobrava . . .	577	—	—	—	10	25	—	35	—	—	+ 6	—13	—2.4	3	1	—	19	3	9	5
Breg-Križe	483	—	—	—	10	20	10	—	40	—	+10	—11	—2.5	1	—	7	19	4	8	3
Virmaše-Škofja Loka .	361	—	—	—	15	20	35	—	70	—	+ 6	—10	—0.8	1	1	11	20	6	5	11
Tacen-Šmarna gora . .	314	—	—	—	30	30	30	—	90	—	+ 6	—10	—1.5	4	—	12	25	6	—	11
Dob	305	—	—	—	20	10	20	—	50	—	+ 9	—20	—1.4	3	2	8	24	3	4	11
Rova	350	—	—	—	20	10	25	—	55	—	+ 7	—12	—0.8	2	2	7	17	9	5	5
Škorno-Noví klošter . .	450	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 6	—13	—2.2	1	—	9	24	4	3	7
Sp. Ložnica-Žalec . . .	252	—	—	—	20	25	30	—	75	—	+ 3	—13	—4	—	—	12	23	8	—	13
Muta	387	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 2	—17	—5.8	—	—	12	15	7	9	13
Sv. Duh-Selnica	536	—	—	—	30	75	80	—	185	—	+ 5	—14	—3.7	—	—	12	21	4	6	5
Studenci-Maribor . . .	265	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Podova-Dravsko polje .	255	—	—	—	10	5	60	—	75	—	+ 6	—12	—3	—	2	8	19	11	1	23
Cezanjevci	182	—	—	—	30	40	—	70	—	—	+ 8	—9	—0.8	1	1	12	26	5	—	11
Predanovci	195	—	—	—	30	90	—	120	—	—	+ 7	—8	—1.2	—	—	7	26	5	—	15
Nedeljica-Turnišče . .	170	100	—	—	100	60	—	60	—	—	+ 6	—11	—1.8	1	2	6	28	2	1	14
Donačka gora-Rogatec .	397	—	—	—	75	50	100	—	225	—	+ 5	—11	—1.7	2	2	8	24	5	2	3
Leskovec-Krško	186	—	—	—	20	20	20	—	60	—	+ 8	—10	—2.6	1	4	15	26	4	1	—
Bučka	307	—	—	—	30	20	25	—	75	—	+10	—10	—0.5	1	—	10	28	3	—	10
Krka	300	—	—	—	20	25	35	—	80	—	+ 7	—12	—1.8	—	1	10	25	2	4	10
Cerknica	575	—	—	—	10	15	25	—	50	—	+ 6	—13	—3	—	2	13	20	11	—	15
Sv. Gregor-Ortnek . . .	736	—	—	—	24	18	32	—	74	—	+ 5	—15	—2.7	—	2	12	17	9	5	21
Novo mesto	180	—	—	—	45	40	40	—	125	—	+ 8	—11	—1.5	2	3	15	26	3	2	12
Šmarjeta	375	—	—	—	20	20	30	—	70	—	+11	—10	—1.8	3	1	14	24	3	4	24
Valpča vas	280	—	—	—	10	—	5	—	15	—	+ 9	—12	—2.6	1	—	8	29	1	1	14
Koprivnik	628	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Vsi panji so A.-Ž. sestava.

mu življenju in ponekod že pridno zalegajo. Ti panji so posebno močno silili k napajalnikom in marljivo donášali vodo. V Tacnu je poročevalec našel od desetih panjev kar devet z lepo in obilno zalego. V splošnem pa je dosedanja poraba zaloge zelo majhna.

Le v malokaterih predelih naše banovine so bili čebelarji toliko srečni, da so lani nekaj medu natočili. Ponekod ga imajo še malen-

kost. Večinoma pa so naše zaloge pošle in je kljub denarnim težkočam še vedno precejšnje povpraševanje po medu.

Zelo žalosten je pogled v čebelnjake »čebelarjev«, ki niso poskrbeli za zadostno zalogo. Mnogo panjev se je že za večno odselilo od teh nevhvaležnih »dobrotnikov«. Pravi dnevi porabe na debelo pa šele pridejo! Takrat bodo ti čebelarji pravi grobokopi čebel.

Prašiti, plemeniti, oplojevati.

Jos. Verbič — Ljubljana.

Vse tri zgornje glagole rabimo za označbo dejanja, pri katerem čebelna matica sprejme trotovo plodilo, da more leči jajčeca, ki se iz njih razvijajo materi podobna bitja. V sedanjem času, ko smo se začeli živahneje zanimati za vzrejo vsestransko dobrih čebel in ko smo v to svrhu začeli uvajati nove priprave, ki še nimajo imena ter nam izrazi vse pogostejše prihajajo na jezik in papir, je nujno potrebno, da ugotovimo, katero izmed njih je najprilnejše in najprimernejše.

Naš g. urednik zagovarja »prašenje«, češ, da je to star in pristno naroden izraz, ga zato povsod uporablja. Lansko leto mi je v deveti številki Sl. Č., kjer sem poročal o »proslavi ustanovitve prve društvene plemenilne postaje«, to novo napravo prekrstil v prašilno postajo. Enako je ukrenil z drugimi besedami, ki so v zvezi z njo.

Prejšnja urednika sta rabila v lastnih spisih vse tri izraze. Imela sta jih za enakovredne. Izraza oplojevati sta se posluževala navadno le v pojasnilo izraza prašiti. (Glej: Rojina-Jaňa, Nauk o čebelarstvu iz l. 1922, stran 25, in Slov. Čebelar iz l. 1921, stran 147!) Kakor se da sklepati iz »Zbirke čebelarskih izrazov od p. W. Šmida«, so imeli starejši pisatelji ista načela.

Jaz pa smatram besedo »prašiti« za neprimerno, ker ne najdem zveze med njenim navadnim vsakdanjim pomenom in dejanjem, ki naj ga nam predstavlja. Matica res sprejme od trota plodilo, ki obstoji iz nešteto silno majhnih semenskih nitk, ki pa niso nikdar suhe in jih ne moremo prahu primerjati. Taka razlaga torej ne more veljati.

Beseda »prašiti« ima tudi prevelik obseg. Razne predstave vzbujajo v novincu in nečebelarju, ko mu zadoni na uho, le tiste ne, ki pridejo pri nas v poštev. Najprej misli na zdravju škodljiv pojav, ki nas mori po cestah, delavnicah in zanemarjenih stanovanjih. Poljedelca spominja na brezplačno delo, ki mu ga opravlja vlaga in nizka toplota, ko mu melje težko zemljo. Če imamo rastline v mislih, jih

združimo z žuželkami in drugimi činitelji, ki prenašajo njih cvetni prah.

Glagol »prašiti« pa rabijo tudi čebelarji še v treh drugih primerih poleg onega, ki je omenjen v uvodnem stavku.

Čebele se jim praše, ako se na bradi ali končnici sedeč komaj opazljivo bližajo svojim družinam, gibajoč pri tem svoja krila.

Nadalje se čebele praše, ko prvič v življenju ali po daljšem mirovanju zapuste svoje bivališče in si ga v zraku plavajoč ogledavajo iz neposredne bližine, da si njegovo sliko vtisnejo v spomin in najdejo domov.

P. W. Šmid navaja, da se tudi samo gibanje kril, ki ga proizvajajo čebele na bradi, imenuje »prašenje«.

Če rabijo čebelarji prav primerno ta izraz za dve oziroma za tri različna dejanja, je prav neumestno, da se ga poslužujejo še za označenje spolnega združevanja. Bolje nam služi v tem primeru »plemenjenje«, ki je tudi stara pristna narodna beseda. Predlagani glagol nam poleg tega predstavlja le eno, natančno določeno delovanje. Razumljiv je nečebelarjem, ker ima enako veljavo pri drugih živalih. Znamenito je, da se rob triglavskega pobočja, ki se vleče od Luknje proti vrhu, imenuje »Plemenice«. Tam so (po dr. Tumi v Plan. Vestniku) imeli Trentarji ovce, katerim so dovajali ovce v plemenjenje. Glagol »prašenje« mi v omenjeni zvezi tudi zaradi tega ni všeč, ker sklepam, da je čebelarje v začetku nevednost, pozneje pa površnost vodila, da so se ga oprijeli in ga obdržali. To trdim na podlagi sledečega dejstva.

Vsak čebelar more v opoldanskem času opazovati, da si mlada matica, kakor vse druge mladice, ogleduje svoj panj, ko ga prvič zapusti, torej »se praši«. Potem šele odleti, navadno samo enkrat, »po plemenu«. Ker se oplemeni visoko v zraku, so le redke prilike, da to dejanje opazimo in zato tudi naši predniki dolgo niso vedeli zanje. Prav verjetno je, da so smatrali zato že samo »prašenje« (v

pravem pomenu) za odločilen pojav, pri katerem ali po katerem se matica usposobi, da leže čebelna jajčeca. Zaznave in pojmi so se pozneje popolnili, beseda pa je ostala.

Mogoče bo kdo mojemu predlogu glede zoženja pomena besede »prašenje« ugovarjal, češ, beseda se je udomačila, pustimo jo! To načelo ne more obveljati, ker se ne izvaja dosledno. Tudi drugim starim slovenskim in še splošno slovanskim besedam smo temeljito preustrojili vsebino. Poglejmo le besedi matičnjak in matičnik. Pred nekaj leti smo jima dali popolnoma drug pomen, kakor jim ga pripisuje p. W. Šmid v znani zbirki. Pri meni pa gre samo za omejevanje in dodeljenje izrazov poedinim pojmom, da bo čebelarški jezik jasnejši.

Sedaj si pa oglejmo še glagol »oplojevanje«, ki se porablja v vseh jezikih in v vseh spisih namesto govornega razpola »oplemenjevanje«. Dr. Zander to zamenjavo odločno zametava in pravi, da čebelarji, ki jo vršijo, kažejo veliko nevednost. (Glej Dr. E. Zander, Die Zucht der Biene iz l. 1920, stran 162!)

Tudi raba te besede izhaja še iz one dobe, ko ljudje še niso imeli pojma, kaj se pri plemenjenju vrši. Po pomenu besede »oplojenje« bi morala matica pri oplemenjenju sprejeti od

trota plod, to je odločljiv del telesa, ki se iz njega razvije pod ugodnimi življenjskimi pogoji staršem podobno bitje. To se pa ne zgodi. Matica dobi od trota le kepico sluzastega plodila, obstoječega iz semenskih nitk, in ga hrani v semenskem mošnjičku. Ko leže jajčeca, jih, preden zapuste njeno telo, združi s semenskimi nitkami in tako izpreminja v plodove. Oplojenje vrši torej matica sama v svojem telesu, in ne trotje. Oplojenje sledi oplemenitvi. Znano je, da čebele in nekatere druge žuželke ležejo tudi neoplojena jajčeca.

Kdor upošteva navedene razloge, bo pri-trdil, da so v naslovu našeti glagoli na pravem mestu le v sledečih zvezah:

1. Čebele se praše, ko sede na bradi ali končnici, so obrnjene proti žrelu, gibljejo krila i. dr.

Čebele in matice se praše, ko si pri prvem izletu iz bližine ogledavajo svoj panj.

2. Matica se »oplemení«, ko sprejme od trota plodilo. Matica je oplemenjena ali neoplemenjena.

3. Matica dodaja jajčecem plodilo in jih s tem »oploja«.

Jajčeca so oplojena in neoplojena. Ta opredelitev naj nam daje tudi smernico za poimenovanje novosti, ki jih mislimo vpeljati.

Društvene vesti.

† Makso Žargi. Dne 25. januarja je umrl v Kamniku spoštovani in ugledni trgovec in čebelar gosp. Makso Žargi v najlepši dobi 34 let. Bil je večkrat predsednik kamniške podružnice in si pridobil zanjo velike zasluge. Lani pa je zaradi prezaposlenosti to mesto odložil, pač pa je ostal še nadalje delaven podpredsednik. Čebelarji smo izgubili z njim dobrega tovariša, družina pa nad vse skrbnega očeta. Naj mu Bog obilo poplača, žalujoči družini pa naše najiskrenejše sožalje.

Predavanja. Vse podružnice, ki bi rade imele v prihodnjih mesecih čebelarska predavanja, naj to tako javijo glavnemu odboru po dopisnici. V prijavi sporočite dan, kraj in uro predavanja, posebno pa snov, ki naj bi jo predavatelj na predavanju obravnaval. Odbor se bo oziral na želje podružnic in jim bo po možnosti ustregel. Ker pa moramo seznam predavanj predložiti tudi Banski upravi, naj nam podružnice pošljejo prijave za predavanja najkasneje do 15. marca t. l. Predavanja se vrše na stroške glavnega odbora.

Občni zbor. Ponovno vabimo vse podružnice, da pošljejo svoje delegate na občni zbor. Z veliko udeležbo pokažimo, da nam je čebelarstvo pri srcu in da delovanje društva z zanimanjem zasledujemo. Občni zbor bo, kakor je bilo javljeno, dne 26. marca t. l. ob 10 v dvorani Okrožnega urada na Miklošičevi cesti v Ljubljani.

Dne 26. marca t. l., ko se bo vršil društveni občni zbor v Ljubljani, bo Društvena Čebelarna ves dan odprta. V svojih prostorih v Pražakovi ulici št. 13 bo na ta dan priredila razstavo čebelarskih potrebščin. Na razpolago bodo tudi satnice (na prodaj ali pa vzamemo za vosek).

Da bo DČ mogoče točno in hitro postreči, prosim cenjene udeležence občnega zbora, ki nameravajo takrat nakupiti potrebščine v večji meri, da nam naročilo že prej naznanijo po dopisnici.

Polovična vožnja za občni zbor v Ljubljani nam še ni dovoljena. Pričakujemo pa z gotovostjo, da nam bo prošnja ugodno rešena. Ako bomo dobili obvestilo po sklepu našega lista, bomo obvestili vse delegate potom ilnevnega časopisja.

Sladkor. Prvi vagon sladkorja je prispel v Ljubljano sredi meseca februarja in je bil takoj razdeljen vsem naročnikom. Drugi vagon pa je

Vabilo

na

VII. redni letni občni zbor

»Zveze čebelarских podružnic za Mariborsko okrožje v Celju«

ki bo v nedeljo, dne 12. marca t. l. ob 9 dopoldne v občinski posvetovalnici občine Celje okolica, na Bregu (pri kapucinskem mostu).

Spored:

1. Pozdrav in otvoritev po predsedniku.
2. Tajnikovo poročilo.
3. Poročilo blagajnika in računskih pregledovalcev.
4. Volitev odbora.
5. Razgovor o bodočih čebelarских učiteljih.
6. Sprememba društvenih pravil.
7. Slučajnosti.

Vse podružnice vljudno vabimo, da se občnega zbora zavoljo važnosti zadev po svojih delegatih polnoštevilno udeleže. ODBOR.

prispel teden dni za prvim in bil deloma razdeljen med naročnike, deloma pa oddan v Čebelarino, kjer ga dobe člani proti izkaznici, da so članarino za leto 1933 plačali. Čebelarino bo imela sedaj sladkor stalno v zalogi, kajti najnevarnejši meseci za naše čebele bodo šele prišli.

Nova društvena pravila. V številki 2 našega lista smo priobčili prvi del naših novih pravil, ki naj bi jih sprejel letošnji občni zbor. Imeli smo namen, priobčiti v tej številki drugi del novih pravil. Med tem časom pa je odbor dobil iz Beograda dve obvestili, in sicer, da je narodni skupščini predložen nov društveni zakon in čebelarски zakon. Ker bo treba naša nova društvena pravila prilagoditi omenjenima zakonoma, bi bilo vse delo odveč, vsled česar je odbor sklenil, da z novimi pravili počaka, dokler ne bosta društveni in čebelarски zakon v narodni skupščini sprejeta. Kakor kaže, bo treba letos sklicati izredni občni zbor, na katerem bomo obravnavali nova zakona in naša nova društvena pravila.

Vsem članom in podružnicam. Nekateri člani pošiljajo denarne zneske po nepravih položnicah, kar povzroča mnogo neprijetnega dela. Opozarjamo zato ponovno in prosimo, da člani in podružnice pazijo pri pošiljavi denarja na položnice. Zneske za članarino, sladkor, stare letnike, brošure, letake je pošiljati na položnice št. 11.066, to so položnice za upravni oddelek. Zneske za čebelarские potrebščine, vosek, satnice, med itd.

pa na položnice Društvene Čebelarne, to je na blagovni oddelek, št. 15.645.

Zaostala članarina. Člani dolgujejo društvu še precej zaostale članarine. Ako bi hoteli terjati vsak mesec vse zamudnike, bi vso članarino potrošili samo za znamke. Naj zaleže ta skupni opomin. Prosimo vse zamudnike, naj vendar ne odlašajo z zaostalo članarino.

Seznami vseh čebelarjev po šolskih okoliših. Podatki, ki jih društvo dobiva od šolskih vodstev, so jako zanimivi. Ako se bo društvu posrečilo dobiti od vseh šol taka poročila, bomo imeli tako zbrano prav pomembno snov. Le škoda, da prihajajo ta poročila prepočasno. Do sedaj smo dobili sezname čebelarjev od sledečih šolskih okolišev: Pišce, Čeplje, Zagodac, Vrhpolje, Škrlje, Dolenja vas pri Ribnici, Kočevska Reka, Kostanjevica, Čadrece, Krško, Krka, Polica, Barje, Dolsko, Grahovo, Hotederšica, Doklježovje, Podova, Horjul, Nedelica, Vel. Lašče, Dvorska vas, Št. Ilij, Št. Florjan-Dolič, Štore, Mavčice, Dol. Lendava, Koprivnica pri Rajhenburgu, Podsreda, Dobrna, Prevorje, Št. Janž na Vinski gori, Olimje, Pameče, Orešje, Bizeljsko, Šafarsko. Ker je vseh šolskih okolišev preko 800, je razvidno, da manjka še precejšnje število teh podatkov. Prosimo ponovno vsa šolska vodstva in podružnice Čebelarskega društva, da nam blagovolijo čimprej poslati te sezname. Objava je bila tiskana v prvih dveh številkah letošnjega Čebelarja.

POROČILO O ODBOROVIH SEJAH OSREDNJEGA DRUŠTVA.

I. in II. seja dne 4. in 11. januarja 1933.

Na teh dveh sejah je odbor društva obravnaval nova društvena pravila, katera naj bi odobril letošnji občni zbor. Odbor je predelaval odstavek

za odstavkom in pripravljaj besedilo za objavo v Čebelarju.

III. seja dne 12. januarja 1933.

Navzočni: gg. predsednik Verbič, Arko, Raič in Dermelj.

G. predsednik je otvoril sejo in pozval tajnika, da prebere zapisnik zadnje seje, ki je bil odobren. Odbor je dovolil ustanovitev nove podružnice Rače-Podova.

Tajnik je prebral pismo g. podpredsednika Peternela glede ustanovitve plemenilne postaje na bivšem Stajerskem. Predlog g. Peternela se obdrži v evidenci do pomladi, ko se bo vprašanje postaje končno uredilo.

Določil je odbor nadalje dnevni red za občni zbor, ki se bo vršil dne 26. marca v Ljubljani, in sicer po točkah, ki so za občni zbor običajne. Odbor pa bo občnemu zboru predložil tudi nova društvena pravila v odobritev.

G. prof. Raič je poročal, da se je udeležil občnega zborovanja mariborske podružnice. Podružnica prav lepo deluje. Občni zbor je med drugim tudi sklenil, da si podružnica nabavi na račun državne podpore parni topilnik. Glavni odbor pa podružnici nakup parnega topilnika ne priporoča, ker se praktično ne obnese, priporoča pa nakup stiskalnice za vosek, ki je boljša in cenejša. O tem naj se obvesti podružnica.

G. predsednik Verbič se je g. prof. Raiču lepo zahvalil za udeležbo in poročilo.

Blagajnik upravnega oddelka je predložil odboru računski zaključek upravnega oddelka in sklada za čebelarski dom. Odbor je zaključek pregledal in ga vzel na znanje.

G. ravnatelj Arko je poročal o zadevah Čebelarne ter glede zaščitnega žiga, kar je odbor vzel na znanje.

G. predsednik je sejo nato zaključil.

Okrajna kmetijska razstava v Kranju.

Od 22. do 26. oktobra 1932 se je vršila v Kranju velika kmetijska razstava, ki je imela poljedelski, sadjarski in povrtninski, mlekarški in planšarski ter šolski in propagandni oddelek. S sadjarsko razstavo je bila združena tudi čebelarska.

Vesti iz podružnic.

Podružnica v Sv. Juriju ob j. ž. ima v nedeljo 5. marca svoj redni občni zbor, združen s predavanjem g. Peternela. Vrši se v šoli ob 9. Pridite polnoštevilno in pripeljte nove člane.

Podružnica v Dobropoljah je imela občni zbor dne 6. januarja pri Ivanu Stehu na Vidmu. Izvoljen je stari odbor. Sklenili smo, da naprosimo osrednje društvo za poldnevno predavanje, katero naj bi bilo pri Janezu Strnadu na Cesti št. 37, in sicer v maju ali juniju t. l., ker nam je že dolčas po sivo Bradem predavatelju. Miklič, tajnik.

Podružnica za Celje in okolico je imela občni zbor 8. januarja t. l. Iz poročil je razvidno, da je imela 31 članov, denarnega prometa 11.899,30 Din in premoženja 1862,05 Din, potrebno čebelarsko orodje in strokovno knjižnico, 3 predavanja — predavatelja g. Kosi in g. Peternel. Bivšemu predsedniku g. Kosiju, ki je odložil svoje mesto že pred pol leta, je izrekel zbor zahvalo za dolgoletno in uspešno delo v prid čebelarstva in podružnice.

Zaradi pomanjkanja prostorov je bil čebelarski pododdelek sicer majhen, toda bil je popoln in poučen in je zato vzbujal zanimanje številnih obiskovalcev.

Razstavljeni so bili na Gorenjskem znani domovi čebelic od koša in majhnega kranjiča do Žnideršičevega, po Jocifu izboljšanega panja. Čebelarsko društvo je poslalo na razstavo moderno čebelarsko orodje, ki so ga čebelarji pazljivo motrili in ki je nečebelarjem kazalo, da čebelarstvo ni enostaven posel. Mnogi posetniki so z zanimanjem ogledovali Jocifov opazovalni panj, ki je imel obliko paviljončka in je bil okrašen z narodnimi motivi. Mladina se je najbolj gnetla pred prašilnikom z živimi čebelicami. Mnogo občudovalcev je tudi imela zbirka starih končnic, od katerih nosi ena letnico 1773, ena pa sliko starega Beograda. Veliko skomine so povzročili razstavljeni cvetlični, jelkovi in ajdovi med, medeno pecivo in znani dražgoški ter škofjeloški mali kruhek. Steno so krasili Vilfanovi načrti modernih čebelnjakov in slike čebelnjakov naših naprednih čebelarjev. V sredini razstavljenih predmetov pa je kakor srce oddelka blestel lepo vezani Lakmayerjev »Umni čebelar«, katerega II. del je nastal v kranjskem okraju.

Tudi ocenjevalna komisija je bila s čebelarskim oddelkom prav zadovoljna. Izrekla je posebno zahvalo »Čebelarskemu društvu za Slovenijo« ter priznanje sledečim čebelarjem razstavljalcem: g. F. Lakmayerju, duhovnemu svetovalcu v Preddvoru, g. I. Jocifu, šolskemu upravitelju v Preddvoru, g. V. Noču, čebelarju v Škofji Loki, g. A. Roossu, davčnemu nadupravitelju v pok. v Kranju, g. F. Pintarju, posestniku v Knapah pri Selcih, in Antonu in Marjani Vilfan v Žabnici ter učitelju Lapajnetu v Cerkljah.

Podpredsednik prof. Mastnak je tudi odložil svoje mesto, ker je bil imenovan za ravnatelja gimnazije v Mariboru. Izvoljen je bil novi odbor: Gaberšek Jože za predsednika, Močan Josip za podpredsednika in tajnika, Mirnik Anton za blagajnika, za odbornike pa Kodela Ivan, Rebov Martin in Bonač Ivan, za pregledovalca računov pa Kantušer Blaž.

Podružnica za Maribor in okolico priredi dne 12. marca t. l. ob 14 čebelarski sestanek v Raceddvoru pri Mariboru. Če bi bilo na ta dan slabo vreme, bo sestanek dne 25. marca t. l. Člani podružnic in prijatelji, pridite polnoštevilno! Odbor.

Ljubljanska podružnica bo imela prihodnjo odborovo sejo v torek 7. marca ob 8 zvečer pri »Nacetu« na Šmartenski cesti. Čebelarji, ki seanimate za odborovo delo, ste vljudno vabljeni. Tajnik.

Podružnica Selnica-Ruše je imela občni zbor dne 11. decembra 1932. Udeležilo se ga je okrog 30 članov.

Odbor je z malimi izpremembami ostal stari. Vpisalo se je 40 članov.

Na prizadevanje narodnega poslanca g. Antona Krejčija, ravnatelja tovarne v Rušah, je dobila podružnica podporo v znesku 1100 Din v blagu. Za to se mu na tem mestu še enkrat pristržno zahvalujemo.

Dne 16. januarja t. l. se je poročil naš tajnik g. Lavrenčič Franjo z gđc. Marico Mikličevo. Obe ma želimo vsi prav iz srca obilo sreče. Izrekamo mu pa tudi zahvalo za ves trud, katerega je žrtvoval v prid naše prenovljene podružnice. Dal Bog še mnogo takih moč, pa bomo želi na polju čebelarstva lepe uspehe.

Odbor.

Podružnica Sv. Marjeta niže Ptuja je izgubila svojega najstarejšega člana g. Franca Janžekoviča iz Sagojč, ki je po kratki, mučni bolezni preminul na starega leta dan. Pokojnik je bil dober gospodar, vnet in napreden čebelar; saj si je prvi na Spodnjem Ptujskem polju že več ko pred 10 leti omislil velik čebelnjak z večjim številom žnideršičevih in Kunčevih panjev. Blagi rajnik je v prejšnjih letih kot romar videl precej sveta, saj je bil na evharističnem kongresu na Dunaju, na božji poti v Marijinem Celju in celo v daljnem Lurdu. Veliko veselje mu je tudi delala zavest, da je njegov sin dosegel čast doktorja tam v daljnem Parizu. Sedaj je bogoslovni profesor v Mariboru. Večkrat pride pomagat čebelarit domov. Podružnica je imela obč. zbor na praznik Sv. Treh kraljev. Da se obdrži število članstva, je bilo sklenjeno, da zaradi izredno slabe letine plačajo člani izjemno samo 20 Din, ostalo pa se doda iz podružnične blagajne. — Lanska letina je bila zaradi večmesečne suše, ki je ajdo popolnoma uničila, tako slaba, kakor že od leta 1896. ne, ko je strašna toča ajdo popolnoma uničila. Večina tukajšnjih čebelarjev je število plemenjakov znižala na polovico ali celo na tretjino, pa še te je bilo treba podpreti s sladkorjem. Da bi bila vsaj rana pomlad, ker drugače bodo izgube naravnost strašne.

Novomeška podružnica zamenjuje vsem članom z Dolenjske in Bele Krajine vosek za satnice. Prevzema le prvovrsten vosek brez kaleža. Član plača stroške za predelavo. Vosek zamenjuje podružnica »Društvene Čebelarne« v Kandiji pri g. Medvedu Ignaciju ob kandijski bolnici. Tudi vse druge čebelarске potrebščine se dobe tam. Rok za zamenjavo je 15. marca t. l. in se na zamudnike ne bo oziralo.

Vse čebelarje, ki so dobili lansko leto vprašalne pole, vljudo prosimo, da jih čimprej vrnejo podružnici, bodisi izpolnjene ali pa prazne.

Kdor želi čitati stare letnike Slov. Čebelarja, naj se obrne na podružnico. Tedensko izposojilo stane 1 Din.

Oni člani, ki žele sladkor za pitanje, naj se čimprej zglasijo, da naročimo skupno.

Podružnični tajnik ima še nekaj knjižic prof. Verbiča »Vrednost in poraba medu«, Sezite po njih, dokler so še v zalogi. S poštnino vred stane komad 1-50 Din.

Vse one dolenjske podružnice, ki žele, da se ustanovi »Zveza dolenjskih podružnic«, prosimo, naj se obračajo na novomeško podružnico.

Podružnica Račna je imela občni zbor 8. januarja t. l. Sklenjeno je bilo, da se pobere le 35 Din članarine. Denar v podružnični blagajni se bo porabil za plačilo sladkorja. Vsak član ga bo dobil okoli 10 kg na kredit. Plačal ga bo lahko pozneje.

Tovariš Crnković je predlagal, naj se naloži kazen 2 Din za vsak od lakote ali od mraza umrli panj. V komisiji za pregled mrtvih panjev so vsi

člani podružnice, da se onemogoči sleherna prevara. Evidenco o zazimljenih panjih ima podružnica. Soglasno sprejeto!

Predlog istega tovariša, da mora vsak član posaditi v hribu 5 akacij, je bil tudi sprejet.

Končno je bil z navdušenjem sprejet predlog tovariša Crnkoviča, da priredimo vsi člani konec junija procesijo, da bo hoja medila. Potrebno se bo določilo pozneje.

Ugotovilo se je, da ima najboljšo matico podružnični predsednik, matico, ki mu da zanesljivo vsako leto močan »roj«, za katerega se res ni bati, da bi ušel.

Podružnica v Dolnji Lendavi je imela občni zbor dne 11. decembra 1932 dopoldne v narodni šoli.

Otvoril ga je predsednik g. Leskovec. Omenil je, da je ponosen na podružnico, ki je tekom treh let pokazala, koliko dobrega lahko stori združeni čebelarji.

Tajnik g. Gorišek Simon je poročal o podružničnem delovanju. Omenil je, da je delo sicer v zadnjem letu precej popustilo, to pa je največ pripisati izredno slabi letini, ki je oplašila marsikaterega čebelarja. Podružnica mora računati s posledicami, ki se bodo pokazale šele v bodočem letu. Zato predlaga, naj čebelarji izberejo v odbor prav delavne in napredne čebelarje, ki bodo z veseljem delali. Poročal je tudi o tukajšnji zalogi čebelarskih potrebščin, ki razveseljuje napreduje.

Blagajnik g. Metlikovec je poročal, da je v društveni blagajni 170 Din. Velik križ je imel s članarino, ki je še za leto 1931. niso poravnali vsi čebelarji.

V novi odbor so bili izvoljeni: Gorišek Simon za predsednika, Tasch za blagajnika, Simonka pa za tajnika. Ostali odborniki so razdeljeni na posamezne okoliščine vasi.

Zbor je sklenil, da se bodo vršili spomladi izleti k posameznim boljšim čebelarjem, da bodo predavanja vezana s praktičnim delom. Če nam bo letina količjak mila, bomo skušali napraviti tudi čebelarsko razstavo.

Ob sklepu občnega zbora se je poslovil g. Gorišek od bivšega predsednika g. Leskovca in mu v imenu vseh čebelarjev izrazil zahvalo kot ustanovitelju podružnice in ga prosil, naj še ostane v stikih s čebelarji, ki jih je združil v močni lendavski podružnici. Tudi g. Leskovec se je ginjen poslovil od svojih čebelarjev.

Podružnica v Vel. Laščah je imela občni zbor dne 8. decembra 1932. Udeležba je bila zadovoljiva, namreč glede organiziranih čebelarjev. Žalostno pa je, kar se tiče še neorganiziranih, ki jih je precej, pa se kljub povabilu niso udeležili v zadovoljivem številu.

Poročila funkcionarjev dosedanjega odbora so bila odobrena. Po razrešnici je bil izvoljen nov odbor z malo izpremembo. Novoizvoljeni predsednik je bodril navzočne čebelarje, naj ne izgube po pretekli slabi letini poguma in naj doprinesejo vsako žrtev za ohranitev čebelarstva v področju podružnice. Poudarjal je važnost organiziranja čebelarjev, zlasti z gospodarskega vidika in razmotrival, kaj bi bilo vzrok, da nekaterih čebelarjev kar ni mogoče pridobiti za organizacijo. Omenjal je, da je baš zaradi tega podružnica sedaj gospodarsko in številčno še bolj slaba, zato se obrača s prošnjo na odbornike, naj vsak po svojih močeh skrbi za gospodarsko in upravno, ostali člani pa tudi za številčno okrepitev podružnice.

Razpravljalo se je tudi o raznih zadevah podružnice.

Drobiž.

† **Zasluzni moze nas zapuscajo.** Umrl je pred kratkim v Hotederšici g. Anton Baloh, zandarm. narednik v pok. Bil je še pred leti predsednik podružnice v Št. Vidu pri Stični. Od tu se je preselil v Hotederšico, kjer je dočkal svoj večni pokoj. Kot navdušen čebelar je mnogo pripomogel k razvoju šentviške podružnice. Bodi mu zemljica lahka.

Vrbo čimdalje bolj uničujejo. Na ljubljanski trg dovažajo že od februarja dalje cele vozove mačic. Po vseh cvetličarnah imajo na kupe tega blaga in tudi vence iz samih mačic izdelujejo vedno bolj na debelo. Ob nedeljah se vračajo izletniki v mesto z velikimi šopki cvetličih vrbovih vejic. Kdor le more, pomaga uničevati to prvo znanilko pomladi, ki je za čebele neprecenljive važnosti. Res je je mnogo in res je, da jo prodajajo samo siromašni ljudje, toda škoda, ki jo delajo, je tako velika, da moramo nekaj ukreniti, da bo konec grdemu iztrebljevanju. Vse, kar je prav, toda to, kar sedaj počenjajo z vrbo, ne moremo več molče prenašati. Osrednje društvo bo moralo nekaj ukreniti, da ohranimo čebelam to važno pomladansko pašo. Prošnje do ljudstva ne bodo nič zalegle, zato je treba izposlovati od oblasti prepoved nezmiselnega uničevanja vrbovega cvetja. V nekaterih državah je vrba zaščitena. Kdor jo reže, ga zadene občutna kazen. Le s tem sredstvom se je mogoče uspešno boriti s človeško uničevalno strastjo, kajti blaga beseda in pouk naletita itak na gluha ušesa.

Čebelarji sami naj se zganejo in ni šment, da bi s svojimi zahtevami ne uspeli. Ali naj še nadalje čakamo, morda tako dolgo, da bo vrba izginila tako kakor češmin, ki je nekdaj nudil čebelam marsikje prav izdatno pašo, pa so ga skoraj popolnoma iztrebili. Uničevali ga pa niso lastniki zemljišč, marveč tuji ljudje, ki so ga na svojo pest ruvali zavoljo korenin.

Čebelarke podružnice v krajih, kjer vrba gineva, naj pa skrbje, da ne bo popolnoma zginita. Sadimo jo, kjer jo le moremo, zlasti ivo, ki izmed vseh najbolj medi. Privoščimo tudi našim čebelarskim naslednikom, da bodo mogli čebelariti, in ne glejmo samo na svojo korist. Tudi naši predniki niso vselej uživali sadu svojega truda in so skrbeli tudi za prihodnje pokolenje. Pa jih še mi posnemajmo!

Neutemeljena bojazen. Lansko jesen so se nekateri čebelarji bali, da se bo sladkor v celicah strdil, ako bodo pokladali gostejšo raztopino kakor 1 kg na 1 l vode. Napravil sem večji poskus in napital 20 panjev z raztopino v razmerju 10 kg na 10 l vode, 23 panjev z 10 kg na 8 l in 17 panjev z 10 kg na 7 l vode.

Letos po prvem trebežu sem vse podložke pod satjem vestno pregledal in nisem našel nikjer sledu sladkornih kristalov. Pogledal sem tudi posamezne stranske sate, pa je bila v njih še vedno čista sladkorna raztopina.

Panje bom ta mesec še enkrat temeljito pregledal in o uspehu poročal, da si bomo za bodoče na jasnem.

Letošnji naravni padec čebel čez zimo je bil zelo majhen. V celoti sem nabral od 65 panjev 1½ kg mrtvic, na panj torej okroglo 2½ dkg. To je izredno malo. Ni čudno, zima je bila mila in marsikaka čebela je lahko izletela v naravo umirat, v trdi zimi pa vse mrtvice ostanejo na dnu panja.

Sophora japonica je nenavadno dobro medeče drevo, ki ga nekateri jako priporočajo. V južnih krajih naše širše domovine ga s pridom zasajajo, pri nas ga pa ne moremo priporočati za povsod, ker r a d o p o z e b e. Rasti je jako nagle. Uspeva najbolje v toplih zavetnih legah in ni izbirično za zemljo, dasi mu prija globoka, ne presuha. Cvete dolgo, medijelo, ako je vreme za to.

Kako daleč lete matice na praho? V avstrijskem čebelarskem listu »Illustr. Monatsblätter« (7. lanska števil.), poroča urednik Weippl o zanimivih poskusih, ki jih je napravil čebelar Klatt v Nemčiji ob kurskem morskem obrežju med krajema Rositten in Nidden. Zračna razdalja med njima znaša 19 km, v sredi je pa vas Pillkoppfen, ki je brez čebel. Tam je Klatt postavil l. 1931 več prašilčkov brez trotov. 8 matic se je kljub temu oprasilo, bodisi da so letele do 10 km oddaljenega Niddena, ali pa do 9 km oddaljenega Rosittena. Da bi se prepričal, ali opuste matice let na tako veliko daljavo, ako so trotje v bližini, je Klatt naročil iz Kalifornije dve zlatorumeni (laški) matici. Od njih je vzredil več mladih čistokrvnih matic. Osem jih je postavil v Pillkoppenu na prashenje. Dasi so bili vsi prašilčki brez trotov, so bile matice kmalu oprasene po trotih iz sosestnjih 9 in 10 km oddaljenih vasi.

L. 1932 je bilo za časa rojenja v panjih z zlatorumenimi maticami mnogo trotov. Klatt je postavil enega plemenjaka 4 km daleč od vasi Rositten pod nekim borovcem. Do takrat je doma že vzredil 32 zlatorumenih matic, ki jih je postavil na praho v neposredno bližino plemenjaka pod borovcem. Skoraj vse matice so se srečno oprasile. Dne 27. julija jih je prepeljal nazaj v Korschen.

Po poti so se trije prašilčki zadušili, nekateri so matice na prahi izgubili, nekateri pa se še niso sprašili. Ostalo mu je 22 zlatoru-

menih matic. Ko se je začela polegati prva za-
lega, se je izkazalo, da so se samo 3 ma-
tice od 22 oprášile s čistokrvnimi
troti, pri 19 so pa bile mlade čebele
križanke... S tem je bil izpodbit edini
utemeljeni ugovor, da namreč mlade matice
lete tako daleč na praho le v sili, ker ni tro-
tov v bližini. 86% matic je letelo daleč proč
kljub tisočerm trotom, ki jih je imel domači
plemenjak, in ni izključeno, da bi jim bile tudi
ostale tri sledile, da jih niso zajeli na potu
domači troti.

Vse to dokazuje, kako težavno je izbrati pri-
meren prostor za prašilno postajo in koliko
preglavic nam bo še delala plemenska vzreja
matic.

Toda to nas ne sme plašiti. Dosedanja
praksa v Švici in drugod dokazuje, da so
bili doseženi lepi uspehi kljub omenjenim dej-
stvom.

Čebelarstvo v Ukrajini. »Ukrajinski pasi-
čnik« objavlja sledeče statistične podatke.
Leta 1910 je bilo v Ukrajini 67.911 čebelarjev
z 1.630.590 panji. Pridelali so 8.270.000 kg
medu in 376.000 kg voska. Med vojno je
število panjev padlo na polovico. L. 1920 je
bilo 85.600 čebelarjev s 779.506 panji, l. 1928
pa 312.000 z 1.292.000 panji. Takrat so za-
čeli uvajati kolektivna čebelarstva. L. 1928
je bilo: 29 kol. čebelarjev s 3000 panji; leta
1929: 129 kol. čebelarjev s 13.000 panji; leta
1930: 1811 kol. čebel s 162.600 panji; l. 1931:
3500 čebelarjev s 300.000 panji.

Koliko medu je Ukrajina zadnja leta iz-
vozila, ni znano, ker se je ves izkupiček ste-
kal v komunistno blagajno v Moskvi.

Dobra paša na jesenskem vresju je le tam,
kjer jo pred zimo pokose za steljo. Potem
odžene spomladi nove poğanjke, ki se jeseni
odenejo z obilico cvetja, stare, nepokošene
rastline pa zelo malo cveto. Pri nas jesen-
sko vresje malo medu, komaj toliko, da se
čebele na njem motijo med ajdovo pašo v
popoldanskih urah.

Med čebelarji na deželi so korenine na-
šega društva. Izobrazba in organizacija po-
deželskih čebelarjev mora zato biti pogla-
vitna skrb vseh tistih, ki jim je kaj do na-
predka. Dosedanje uspehe smo dosegli zaradi
tega, ker smo posvetili pozornost kmečkemu
čebelarstvu in ker so kmečki čebelarji pod-
prli naše stremljenje. Vendar pa bomo šele
takrat lahko govorili, da je naše narodno če-
belarstvo na visoki stopnji, kadar bo večina
kmečkih čebelarjev resnično napredno čebe-

larila in kadar bo zopet prepojena z najči-
stejšo čebelarsko vedo, kakršna je bila na-
rodna last že za časa Janše.

Mestna čebelarstva so zapisana smrti, ker
nimajo naravnih pogojev za obstoj. Zato jih
ne moremo smatrati za merilo čebelarskega
napredka. Sedanja kmetska čebelarstva pa
marsikje še ne kažejo lica, ki ga želimo po-
vsod videti. Ponekod so še tako preprosta,
da o kakem napredku sploh ne moremo go-
voriti. Značilno je, da so nekateri predeli
Slovenije še prava pravcata deviška zemlja,
ki jo še ni obsijal žarek čebelarskega napred-
ka. Bela Krajina, ta pastorka naše domovine,
bi n. pr. lahko imela najdonosnejše čebelar-
stvo, ki bi zakladalo banovino s finim cve-
tličnim medom, toda baš tam naša organiz-
acija peša. Takih predelov je še več in jih bo
treba naskočiti z združenimi močmi, da jih
zdramimo iz mrtvila. Treba bo napraviti to-
čen načrt, kako bi to izvedli, potem pa na
vztrajno delo!

Medenih satov ne smemo žveplati, ker med
nategne žvepleno kislino, ki je škodljiva ne
le čebelam, ampak tudi človeku.

Za kratek čas. Ameriški »Bee Journal«
poroča in prinaša sliko dojenčka, ki so ga
pitali z medom. Zaradi tega je rastle tako
naglo, da je star 6 mesecev poslal uredništvu
omenjenega čebelarskega lista sledeče pismo,
ki ga je sam pisal s pisalnim strojem: »Pri-
sten med je najboljša hrana za otroke!«

Kaj bi šele rekli Američani, ko bi vedeli,
kakšnega sina je imel Martin Krpan, ki se
je oženil s Klamovo Lenko kmalu potem, ko se
je vrnil z Dunaja k Sv. Trojici. Mati je otroka
mogla dobiti samo sedem dni, ker je bil tako
ješč, da bi bil kmalu lastno mater popapal.
Potem so ga pitali s češpljevo kašo, žganci
in zeljem. Tudi ameriške račke se ni branil.
S 6 tedni je že tehtal star cent in 9 funtov
ter trl lešnike z zobmi tako naglo, da so mu
jih komaj sproti mašili v usta. Pol leta star
je že čvrsto hodil kakor odrasel človek,
igral harmoniko in žvečil tobak, da bi ga bil
zavidal še striček iz Amerike. Naj v miru
počiva z ameriškimi račkami vred!

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Popravek. V članku Kolektivni čebel-
njak v Mežici (glej 2. letošnje štev.) je ured-
ništvo pomotoma navedlo v prvem odstavku,
da je g. Gallob predsednik mežiške podruž-
nice. Omenjeni gospod je šolski upravitelj v
Mežici.

Apeliramo na zavednost slovenskih čebelarjev, da si oskrbe potrebno čebelarsko orodje, panje in druge potrebščine le v »**DRUŠTVENI ČEBELARNI**« v LJUBLJANI Miklošičeva — Pražakova št. 13, ali pa v njenih podružnicah:

- v Celju (pri »Zvezi čebelarskih podružnic za mariborsko okrožje«) v skladišču podružnice Kmetijske družbe v Kolenčevi ulici,
v Dolnji Lendavi (pri ondotni čebelarski podružnici) v trgovini g. Marice Severjeve,
na Jesenicah (pri ondotni čebelarski podružnici) pri g. Ivanu Šetincu, podružničnem blagajniku,
v Mariboru (pri tamošnji čebelarski podružnici) v skladišču podružnice Kmetijske družbe na Meljski cesti 12,
v Novem mestu (pri tamošnji čebelarski podružnici) pri g. odborniku J. Medvedu,
v Ptujju (pri ondotni čebelarski podružnici) pri g. odborniku Franu Lenarčiču, žel. uradniku v pok., v Prešernovi ul. 19,
v Slovenjgradcu (pri ondotni čebelarski podružnici) pri g. tajniku Ivanu Kavsu.

Čebelarji, vedno pomnite, da je „Društvena čebelarna“ last Vas vseh!

Društvena čebelarna priznava od 10. februarja 1933 dalje do preklica društvenim članom pri neposrednem nakupu ali naročilu čebelarskih potrebščin v Društveni čebelarni primeren popust od stalnih cen. Vsakdo, ki se hoče poslužiti te ugodnosti, se mora izkazati s člansko izkaznico, odnosno pri pisмениh naročilih s potrdilom svoje podružnice.

Uvedli smo v prodajo:

Št. 71 »Šotal« kadilo za pomirjenje čebel, ki je enakovredno Euskolu. V zavojčku, ki stane Din 4.—, je 9 briketov.

Št. 72 Svečnik za »Šotal« s kajfežem, komad Din 8.—. Na priostreno žico sredi svečnika se natakne kos Šotala ali Euskola, ki se prižge. Ako tlečega Šotala ali Euskola več ne rabimo, ga ni treba odstraniti s svečnika, marveč ga pokrijemo s kajfežem, nakar v kratkem času ugasne.

Radi nove cenejše nabave nudimo sedaj:

Št. 11 Nosilec za matično rešetko, komad po Din 1.—

Št. 18 Zapah za okence, par po „ 1'25

Št. 29a, b Kvačnica za A.-Ž. panj, komad po „ 2.—

Št. 30 Satnik za A.-Ž. panj, nezbit, komad po „ 0'80

Št. 34 Zapah za žrelo, dvokrilen, komad po „ 2'50

Št. 90 Žica pocinjena v pločevinastem zvitku, komad po „ 5.—

Št. 92b Satnice v zameno za vosek, kg po „ 8.—

V zalogi imamo še nekaj prav dobro uporabnih novih A.-Ž. panjev po Din 150.— za komad.

BENEDIKT SATTLER

Ljubljana - Moste

Pokopališka ulica šte. 5

izdeluje vsakovrstne

kipe, reliefje, portrete

po lastnih ali danih načrtih, ter izvršuje vsa v kiparsko stroko spadajoča dela. — Modeli svetnikov za zvonolivarne. — Cene zmerne.

Za strokovnjaško izdelavo jamči!

ČEBELARJI!

Čebelarske potrebščine najboljše kakovosti Vam vedno nudi

Društvena čebelarna

v Ljubljani, Pražakova ulica šte. 13

LAST ČEBELARSKEGA DRUŠTVA
ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI

Naročila se izvršujejo točno in solidno.

ZAHTEVAJTE NAŠE CENIKE!

Opozorilo!

I. KURILJ, Ljubljana, Mestni trg 5/II krojaški salon

obvešča cenjeno občinstvo, da je znova znižal cene za izdelovanje oblek. Vsa dela izvršuje strokovno dovršeno in garantirano brezhibno.

Vsem izdelkom je cena za 30% znižana. — — — P. n. občinstvu se priporoča za cenjeni obisk.

Mali oglasi

Prodajam 40 kg trčanega cvetličnega medu iz l. 1932 po Din 18— in od 5 do 20 kg lepega čistega voska, kg po Din 25—.

Alojzij Hudoklin, čebelar, p. Brusnice pri Novem mestu.

Prodajam 10 kranjičev lanskih rojev. Cena po dogovoru. Janez Cimperman, mizar, Rob 16 na Dolenjskem.

Kupim 10 obljudenih Žnideršičevih in 5 eksportnih panjev. F. Schöner, Ljubljana, Šelenburgova 6.

Stari letniki. Uprava »Slov. Čebelarja« ima v zalogi še več popolnih starih letnikov in posameznih številke, ki so potrebne za izpopolnitev letnika. V zalogi so popolni letniki 1904, 1905, 1908, 1910, 1912, 1915, 1917, 1921, 1922, 1923, 1925, 1926, 1927, 1928, 1931. Vsak letnik stane 20 Din, posamezne številke pa so na razpolago po 2 Din.

Na razpolago so še številke sledečih letnikov:

1899: 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11.

1900: 10, 11, 12.

1903: vse, le št. 8 ne.

1905: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 12.

1906: 1, 2, 4, 6, 8, 9, 11, 12.

1907: vse, le št. 3 ne.

1908: vse, le št. 2 ne.

1909: vse, le št. 1 ne.

1912: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10.

1913: vse, le št. 7 in 8 ne.

1914: 1, 3, 4, 5, 9, 10, 11, 12.

1915: vse, le št. 2 in 3 ne.

1916: vse, le št. 7, 8, 9 ne.

1917: vse, le št. 1 in 2 ne.

1918: 1, 2, 3, 4.

1919: 8, 9, 10, 11, 12.

1920: 2, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12.

1921: vse številke.

1922: vse, le št. 5 in 6 ne.

1923: vse številke.

1924: vse, le št. 1 ne.

1925: vse številke.

1926: vse, le št. 8 ne.

1927: vse številke.

1928: vse številke.

1929: vse, le št. 2 ne.

1930: vse, le št. 2 ne.

1931: vse številke.

1932: vse številke.